

SŁOWO

Wilno, Piątek 3 grudnia 1926 r.

ODDZIAŁY:

BARANOWICZE — ul. Szosowa 172
 BRASŁAW — ul. 3-go Maja 64
 DUKSZTY — ul. Gen. Berbeckiego 10
 DUNIŁOWICZE — ul. Wileńska 1
 GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa 80
 GRODNO — Plac Batorego 8
 KAMIEŃ KOSZYRSKI — Związek Ziemi
 LIDA — ul. Majora Mackiewicza 63

NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa 1
 NOWOGRÓDEK — ul. Mickiewicza 20
 NOWO ŚWIECIANY — ul. Wileńska 28
 P. OSTAWY — ul. Rynek 19
 ST. OŁPCE — ul. Piłsudskiego
 ST. ŚWIECIANY — ul. Rynek 9 8
 SWIR — ul. 3-go Maja 5
 WARSZAWA — Nowy Świat 46—14
 WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3 Telefon: redakcji 243, administracji 228, drukarni 202

PRENUMERATA miesięczna z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicę 7 zł. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80259

W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego n-ru 20 groszy Opłata pocztowa niszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca

CENA OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej 30 za tekstem 10 groszy. Kronika reklamowa lub nadesłane 40 gr. W n-cz święteczny oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelowe o 25 proc. drożej

Warszawa, dn 1 grudnia

Wybaczy mi czytelnik, że pisząc z Warszawy poruszę dziś w tej korespondencji sprawy dotyczące Kresów Wschodnich. Oto wielkie zainteresowanie i najrozsądniejsze komentarze, na razie wśród kół politycznych zbliżonych do lewicy, wywołana wiadomością o inicjatywie p. St. Helmana, utworzenia wspólnego frontu mas włościańskich na terenie województw wschodnich. W tym celu p. Helman zamierza zorganizować Związek drobnych rolników, którego najbliższym zadaniem będzie zjednoczenie wszystkich rolników — włościan dla wywalczenia ziemi i siołeczna walnej bitwy z „obszarnikami”. Podobno zbierane są już fundusze dla założenia własnego pisma włościańskiego, które ma zastąpić zmarły na urzęd polityczny tygodnik „Wola ludu”, czy jak się tam nazywał, półbolszewicki organ „Wyzwolenia” w Wilnie.

Miałem możliwość rozmowy z jednym z bliższych współpracowników partyjnych p. Helmana, który udzielił mi co do nowo powstającego Związku włościan Ziemi Wschodnich następujących szczegółów:

Wykonanie reformy rolnej coraz bardziej ulega zahamowaniu skutkiem wejścia do rządu przedstawicieli sfer obszarniczych. Rolnictwo cieszy się poparciem rządu jednostronnie, a mianowicie tylko ziemiaństwo, wówczas gdy interesy i potrzeby szerokiej warstw włościańskich stale są lekceważone.

Zachodzi konieczność stworzenia wspólnego frontu włościańskiego, który zakusom reakcji i obszarnictwa należy przeciwstawić się, walcząc o ziemię dla tych, którzy potrafią uprawiać ją własnymi siłami, i dając tym masom maksimum praw i przywilejów obywatelskich.

Związek włościański zatem będzie miał oblicze par excellence klasowe, na wzór klasowych związków robotniczych. Frazy o oświacie rolnej, kształceniu zawodowym rolników itp. pozostaną rzecz prosta pustym dźwiękiem, czołowe natomiast miejsce zajmą inne cele: agitacja i propaganda w kierunku walki z ziemiaństwem i stworzenia rad włościańskich i robotniczych na gruzach obalonego starego ustroju państwowego.

Ponieważ jednak frazy te o niesieniu pochodni oświaty pod strzechy włościańskie mogą nie jednego, jako też nasze władze bezpieczeństwa, wprowadzić w błąd, należałoby z wczesną właściwą zamyślnością inicjatorów Związku włościańskiego wyjaśnić.

Wątpliwostwo tu może być tylko jedna: co właściwie spowodowało całą akcję — czy obawa zdystansowania przez huriki, czy zapobiegliwość w jednaniu głosów wyborczych w przyszłej akcji wyborów do Sejmu.

Przyjąć należy, że decydującym momentem były obydwie okoliczności. „Huriki” obiecują doraźne korzyści i na stronę ich składają się coraz większe masy niekulturalne a zdziżące w ciągu inwazji bolszewickich i wojny światowej. Konieczność utrwalenia wpływów politycznych zmusza nasze siroćnictwo komunistyczne do rywalizacji z komunizmem w drodze czynienia coraz to większych ustępstw na rzecz hasel wyrotolowych. Działalność jednak komunistów jest mniej niebezpieczna, ponieważ przez władze bezpieczeństwa zwalczana. O wiele większe niebezpieczeństwo przedstawia legalna praca naszych rodzimych organizacji, tworzących przez nietykalnych posłów sejmowych.

CASCARINE
LEPRINCE
L E C Z Y
PRZYCZYNY I SKUTKI
ZATWARDZENIA
Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych
W. Z. P. Nr. 34 Wilno, 15.VII 1925 r.

Jan Bułhak
artysta
fotograf
Jagiellońska 8. Przyjmuje 9—6.

INTELEGENCJO!
Po otrzymaniu poborów pamiętaj
O KSIĄŻCE
w Księgarni Stow. Naucz.
Polskiego w Wilnie.

Przybycie min. Zaleskiego do Paryża.

PARYŻ, 2. XII. PAT. O godz. 6 popołudniu przybył tu minister Zaleski, powitany na dworcu przez ambasadora Chlapowskiego, personel ambasady polskiej, oraz przedstawiciela protokołu dyplomatycznego. O godz. 7 min. Zaleski w towarzystwie ambasadora Chlapowskiego przyjechał do Paryża.

Na porządku dziennym sprawa fortów Królewieckich.

WIEN, 2. XII. PAT. «Neues Wiener Tageblatt» donosi z Paryża, że przyjazd polskiego ministra spraw zagranicznych do Paryża w czasie pobytu Chamberlaina świadczy o tym, że będzie także omawiana kwestja o warunkach niemieckich na granicy wschodniej Niemiec. Francja jest przede wszystkim zaniepokojona działalnością związków pravicowych w Niemczech, podczas gdy Anglja widzi niebezpieczeństwo dla pokoju w fabrykacji materiałów wojennych i amunicji w Niemczech i to nie tylko z powodu konkurencji gospodarczej i przemysłowej, lecz także z tego powodu, że materiał wojkowy idzie przeważnie do Rosji. Chamberlain zdaje się podzielać pogląd Polski w sprawie obwarowania Królewcza, Kistrzynia i Giogowa.

Projekt delegata Polski.

GENEWA, 2. XII. PAT. W dniu wczorajszym komitet Rady Ligi Narodów, składający się z przedstawicieli wszystkich członków Rady, obradował nad kwestjami związanymi z sprawą rozbrojenia. Omówiono znaczenie interpretacji pierwszej części art. 11 statutu Ligi, który według opinji sekretarza generalnego nadaje mu w razie niebezpieczeństwa wojny prawo i obowiązek zwolania Rady Ligi bez uprzedniego porozumienia się z przewodniczącym Rady na żądanie któregośkolwiek członka Ligi.

Delegat Polski podkreślił wielkie znaczenie tej interpretacji i w związku z tem konieczność dokładniejszego sprecyzowania sposobów uruchomienia środków komunikacji na wypadek niebezpieczeństwa wojny przy współdziałaniu organizacji technicznych i komunikacyjno transportowych, przyczem podniósł konieczność zaproszenia rzeczowników nie tylko z krajów sąsiadujących ze Szwajcarią, lecz również z krajów zainteresowanych, odległych od siedziby Ligi Narodów. Projekt ten znalazł należyte poparcie.

Komisja doradczą i techniczną w sprawozdaniu swym proponują szereg ulepszeń komunikacyjnych oraz między innymi udział przedstawicieli komitetu transportowego Ligi Narodów w międzynarodowej konferencji rozkładów jazdy i wprowadzenie typu desper „priorite”, w myśl którego komitet zaproponuje członkom Ligi złożenie uroczystego zobowiązania udzielenia wszelkich najdalej idących ułatwień komunikacyjnych na wypadek kryzysu wojennego. Zobowiązanie to ma się wyrazić w formie rezolucji, przedstawionej Zgromadzeniu do ustalenia.

Wyjazd delegacji niemieckiej do Genewy.

BERLIN, 2. XII. PAT. Delegacja niemiecka na sesję grudnia Rady Ligi Narodów wyjeżdża w piątek o godz. 8-ej wieczorem z Berlina. Poprzednio podany skład tej delegacji uzupełnić jeszcze należy osobą radcy legacyjnego dr. von Twardowskiego, który zastąpi w Genewie szefa biura prasowego Rzeszy Zechlina.

Uprawnienia komisji nadreńskiej.

BERLIN, 2. XII. PAT. „Tagliche Rundschau” donosi, że przygotowania do rewizji uprawnień nadreńskiej komisji międzysojuszniczej zostały już ukończone. Według informacji dziennika międzysojusznicza komisja nadreńska ma zachować nadal prawo wydania obywateli niemieckich z Nadrenji, ograniczania wolności prasy oraz zgromadzeń publicznych, również prawo zatwierdzania urzędników niemieckich przeznaczonych do pełnienia funkcji na terenie okupowanym.

Likwidacja strajku węglowego w Anglii.

Wobec tego, że w dniu dzisiejszym powrócili do pracy górnicy zagłębia południowej Walji — strajk w górnictwie został ostatecznie zlikwidowany.

W związku z tem rząd zamierza odwołać dziś jeszcze większość zarządzeń poczynionych na podstawie pełnomocnictw nadzwyczajnych. Zniesione zostaną również wszystkie ograniczenia dotyczące transportu i bezpośredniego obrotu węglem dokonywanego przez kopalnie.

Oddzielne zawiadomienia nastąpią prawdopodobnie za kilka dni pod warunkiem, że w następstwie zniesienia ograniczeń ceny węgla nie zostaną wygórowane.

Węgiel angielski już wywożą.

LONDYN, 2. XII. PAT. Minister górnictwa Lane Fox oświadczył w Izbie Gmin, że około 2/3 górników podjęło pracę na zasadzie 8-godzinnego dnia roboczego. Minister powiedział między innymi, że poczynając od północy dnia wczorajszego dozwolono na wywóz węgla z Południowej Walji w razie niemożności znalezienia zbytu na rynkach wewnętrznych. Wywóz koksów nie jest jeszcze dozwolony.

Radykalny środek przeciwstrajkowy.

LONDYN, 2. XII. PAT. „Daily Telegraph” donosi, że koła parlamentarne oczekują obecnie zmiany ustawy o związkach zawodowych w tym kierunku, że na wypadek strajku generalnego straciłby przywódcy związków prawo do nietykalności, które im dotychczas ustawowo przysługiwało podczas strajku.

Demonstracyjna uchwała Reichstagu.

BERLIN, 2—XII. PAT. Komisja budżetowa Reichstagu uchwaliła dziś podwyższyć prelimitowaną przez rząd Rzeszy na cele doraźnej pomocy dla ludności na Kresach Wschodnich kwotę 32 milionów marek do wysokości 41 milionów.

Minister spraw wewnętrznych oświadczył, że chodziło tu rządowi przede wszystkim o zdokumentowanie uczucia najgłębszej wdzięczności dla mieszkającej na pograniczu wschodnio-pruskim i górnośląskim ludności niemieckiej za jej wierne wytrwanie przy Ojczyźnie.

Rząd Rzeszy nie poprzestanie na jednorazowej pomocy, lecz w dalszym ciągu będzie dokładał wszelkich starań, aby ulżyć niedoli materialnej Niemców Kresowych.

Niezwykłe stosunki w Reichswehrze.

BERLIN, 2. XII. PAT. Frakcja socjalistyczna Reichstagu przedstawiła wczoraj kanclerzowi Marxowi materiał, oskarżający kierownictwo Reichswehry z powodu panujących w niej niezwykle stosunków.

Po kilkogodzinnej konferencji kanclerz Marx zobowiązał się zarządzić natchemistowe zbadanie przedstawionego mu materiału. Znamiennym jest, że w obradach tych obok kanclerza i ministra Reichswehry wziął również udział minister spraw zagranicznych dr. Stresemann.

Deklaracja programowa Organizacji Zachowawczej Pracy Państwowej.

a) Polska jest państwem katolickim. Zwłaszcza na kresach wschodnich Kościół katolicki przyczynił się w o'brzymim stopniu do zachowania polskości naszej dzielnicy a wspólnie przeżyte prześladowania Wiary katolickiej i narodowości polskiej, tak zebraliśmy te dwa pojęcia, że i dzisiaj odrodzenie się niepodległej Ojczyzny, sprawy Kościoła katolickiego jego stanowisko w Państwie, jego rozkwit i jego wpływy są postulatami zachowawczego patriotycznego oddaniu Społeczeństwa Polskiego.

Organizacja Zachowawczej Pracy Państwowej dążyć będzie: Zapewnienia Kościołowi katolickiemu poszanowania zarówno ze strony społeczeństwa jak i ze strony władz.

Podniesienia wysokiego poziomu Duchowieństwa katolickiego tak, aby mogło sprostać zaszczytnemu swojemu powołaniu.

Uzależnienia Kościoła katolickiego, pod względem materialnym, tak aby żadne względy utilitarne nie mogły spać jej jego pracy.

Popierania wszelkich poczyną kulturalnych i oświatowych Duchowieństwa katolickiego i zapewnienia mu odpowiedniego wpływu w dziedzinie szkolnictwa.

W myśl tychże polskich historycznych tradycji pamiętamy o patriotycznych zasługach względem Polski wyznawców Kościoła prote stanckiego, o dawnym braterstwie broni z Polakami wyznającymi Islam, wreszcie o tem, że tolerancja Polski wobec innych wyznań była tak duża, że u nas szukali przytułku staro wierzcy, uciekający od prześladowań we własnej Ojczyźnie.

W stosunku do innych wyznań Organizacja Zachowawczej Pracy Państwowej stoi na gruncie całkowitego równoprawienia, uważając wiarę za nietykalną i cenną indywidualną własność i bronić będzie zasady, że każdemu obywatelowi przysługuje prawo kultywowania swego wyznania i sprawowania obrządków opartych na wierze i objawienia.

b) Polska mając znaczną domieszka ludności nie polskiej, winna zabezpieczyć zupełną swobodę każdej narodowości Państwo Polskie zamieszkującej z jedynym zastrzeżeniem, że swoboda tej narodowości w niczem nie uszczupla praw i stanu posiadania rdzennej większości polskiej oraz całości i bezpieczeństwa Państwa. Przyznając więc każdej narodowości nie polskiej prawo kultywowania swoich tradycji i języka nie należy dopuszczać do separatystycznych względem Polski dążeń i domagać się trzeba lojalności ze strony mniejszości narodowych. Organizacja Zachowawczej Pracy Państwowej stoi na stanowisku, że niedopuszczalnym jest sztuczne ze strony władz rozbudzanie nieistniejącej tendencji do separatyzmów narodowych.

Po za temi zastrzeżeniami Organizacja Zachowawczej Pracy Państwowej stoi na stanowisku życzliwej opieki nad historycznie związanymi z nami ludami. Żyćli powinni korzystać ze wszelkich praw obywatelskich poręczonych obywatelowi Państwa Polskiego przez Konstytucję i nie powinni być ani materialnie ani moralnie poszkodowani na skutek przywiązania do swoich tradycji i przepisów religijnych.

c) Organizacja Zachowawczej Pracy Państwowej stoi na stanowisku konieczności rewizji obecnej Konstytucji a to w następujących kierunkach:

Obecny system parlamentarny okazał się dla naszego państwa zbytnim i musi ulec zupełnemu przestoczeniu. Parlament z jednostek niedorośliwych do odpowiedzialności za Państwo złożony, nie może skupiać w sobie całokształtu władzy.

Rola Sejmu musi być uszczuplona. Władza musi być częściowo przełana na inne czynniki.

Głowa Państwa musi mieć od narodu powierzoną władzę rzeczywistą, jej prawa i atrybucje muszą być o'brzymio powiększone. Głowa Państwa powinien być instancją najwyższą, decydującą o polityce Rządu, powinien być regulatorem między interesem Polski jako całości a interesami społeczeństwa w jego poszczególnych społecznych i gospodarczych warstwach.

Dając do zwiększenia władzy i atrybucji Głowy Państwa Organizacja Zachowawczej Pracy Państwowej uznaje za logiczne dążenie po zmiany ustroju republikańskiego na monarchiczny, jednakowoż nie wysuwa narazie hasła monarchji jako swego aktualnego postulatu w tem przekonaniu, że zrealizowanie tego postulatu jest to etap dalszy, do którego uzgodnienie naszego życia politycznego samo przez się doprowadzi.

Przerost parlamentaryzmu i zła ordynacja wyborcza doprowadziły do rozwinienia się partyjnictwa do takich rozmiarów, że wszystkie sprawy państwowe decydowane są wyłącznie z punktu widzenia interesów partji, niski poziom etyczny posłów sejmowych doprowadził do skandalicznej korupcji i prywaty.

Naprawa może tylko być przeprowadzona drogą zmiany ordynacji wyborczej. Zmiana ta musi iść w kierunku usunięcia systemu głosowania na listy, zastępując go głosowaniem na jednostki, drogą podniesienia cenzusu uprawnionych zarówno do czynnego jak i biernego prawa wyboru.

Nietykalność poselska ograniczać się powinna do działalności poza Sejmem. Głowa Państwa musi uzyskać prawo rozwiązywania Sejmu i Rząd musi być przed nią odpowiedzialny. Senat musi być w swoich prawach — co najmniej — zrównany z Izba Poselską a skład Senatu musi być zmieniony. Senat powinien się składać z jednostek posiadających wysoki cenzus moralny i umysłowy.

d) Administracja musi być uszczuplona i dostosowana zarówno do stanu gospodarczego i kulturalnego kraju jak i jego bogactwa. Administracja kraju musi być wolną od wszelkiego partyjnictwa, względy polityczne nie powinny ułatwiać ani utrudniać urzędnikowi otrzymywania stanowiska według jego kwalifikacji.

Organizacja Zachowawczej Pracy Państwowej pracować będzie nad rozwojem Samorządów których jest zwolenniczką, lecz budowa Samorządów winna być oparta na przedstawicielstwie interesów gospodarczych.

e) W sprawach gospodarczych Organizacja Zachowawczej Pracy Państwowej stoi na stanowisku, że praworządność, zabezpieczenie własności i usunięcie niespodzianek usiadawczych i administracyjnych jest ple wszym postulatem zdrowej gospodarki narodowej. Rozwój rolnictwa stanowiącego źródło największej naszej produkcji musi być — najpierwszym dążeniem Państwa. Jednakowoż rozwiązanie problemu przeludnienia rolniczego nie jest możliwym bez uruchomienia w miarę wzrostu ludności warsztatów pracy przemysłowej. Rozwój naszego przemysłu wymaga polityki zagranicznej dającej do zabezpieczenia nam niezbędnych rynków zbytu.

W obecnej chwili całe gospodarstwo narodowe cierpi na brak kapitału obrotowego, na niedoskonałość pracy, na wadliwą administrację a w końcu na nadmiar świadczeń socjalnych i na niedostateczną wydajność pracy. Wszystkie te wady powinny być zwalczane przez Państwo równocześnie, a tam gdzie są konieczne ofiary to takowe muszą być wyma-

Sejm i Rząd. Budżet Reform Rolnych.

WARSZAWA, 2. XII. PAT. Sejmowa komisja budżetowa rozpatrywała dzisiaj budżet Ministerstwa Reform Rolnych.

Za podstawę przyjęto projekt rządowy R. ferent pos. Poniatowski (Wyzw.) omawiając budżet pod względem rzeczowym położył nacisk na konieczność rozszerzenia zamierzeń parcelacyjnych, na co pozwala już rozwinięty aparat techniczny, dużych zasób ziemi pozostających w rękach M-stwa i wreszcie istniejąca w myśl ustawy możliwość wywierania presji na zwiększenie parcelacji prywatnej.

Rozszerzenie obszaru do parcelacji winno być osiągnięte w drodze przekazania przez M-stwo Skarbu niespłaconych należności z podatku majątkowego od wielkiej własności M-stwu R. reform Rolnych do ściągnięcia z ziemi. Ustawowe kredyty ułatwiające komasację muszą być zwiększone. Ustawowy fundusz kredytu ulgowego może być pomnożony przez dochody Banku Rolnego z parcelacji. Wzięcie się z tem jednak kwestja usprawnienia pracy w Banku Rolnym oraz powiększenia kapitału zakładowego Banku. Porozmawianie wywiązało się dyskusja.

Komisja postanowiła po zakończeniu w dniu dzisiejszym dyskusji nad budżetem M-stwa Reform Rolnych odbyć następnie posiedzenie dopiero w poniedziałek, a to z uwagi na to, że referat M-stwa komunikacji nie jest jeszcze gotów, w poniedziałek natomiast wejdzie pod obrady budżet M-stwa Przemysłu i Handlu oraz Poczt i Telegrafów.

Na popołudniowym posiedzeniu komisji w dalszym ciągu toczyła się dyskusja ogólna nad budżetem Ministerstwa Reform Rolnych. Minister Staniewicz w dwugodzinnym przemówieniu scharakteryzował stan spraw swego resortu. Minister stwierdził, że jest gorącym zwolennikiem reformy rolnej i oświadczył, że stoi na realnym gruncie ustawy sejmowej z 28 grudnia 1925 roku. Na zakończenie minister stwierdził, że rolnictwu wychodzi na złość podział jego spraw między dwa ministerstwa: Rolnictwa i Reform Rolnych.

Z kolei przemawiał prezes Banku Rolnego Bujak, który wskazał na pomysłny rozwój Banku oraz szczegółowo omówił stan kredytu długoterminowego. Po końcowym przemówieniu referenta dyskusję ogólną wyczerpano, szczegółową zaś odroczoneo do jutra godz. 9 rano.

O flotę narodową.

WARSZAWA, 2. XII. Sejmowa komisja morską zastanawiała się nad sprawami nowelizacji ustawy o komitecie floty narodowej. Referat w tej sprawie przydzielono posłowi Batorowowi (ZLN). Pos. Hausner (PPS) postawił wniosek zwrócić się do M-stwa Przemysłu i Handlu z prośbą o przygotowanie na następne posiedzenie komisji sprawozdania o planie budżetu polskiej floty handlowej. Wniosek ten został przyjęty.

P. Lednicki.

WARSZAWA, 2. XII. (tel. wt. Słowa) W dniu dzisiejszym powrócił z Mediolanu p. Lednicki i zapytany o prawdziwość pogłosek jakoby proponowano mu objęcie jednej z tek oświadczył, że wszystkie te pogłoski pozabawione są podstawy. P. Lednicki wyjeżdża do Krakowa gdzie wygłosi odczyt o Panetropole.

Zjazd księży biskupów.

WARSZAWA, 2. XII. (tel. wt. Słowa) Zjazd biskupów polskich ogłosił deklarację, która podkreślała szereg demoralizacji w społeczeństwie, która jest groźnym niebezpieczeństwem dla przyszłości Polski, stwierdziła, że konferencja biskupów powzięła szereg uchwał mierzących do obrony zagrożonej moralności.

gane od wszystkich obywateli w sprawiedliwym stosunku.

Zabezpieczenie zdrowej konkurencji będzie najlepszym sposobem uzdrowienia stosunków gospodarczych. Specjalną uwagę Organizacja Zachowawczej Pracy Państwowej zwracać będzie na konieczność rewizji prawa bankowego, na umożliwienie kapitałom zagranicznym pracowania u nas bez nadmiernego ryzyka. Dopiero zabezpieczenie uczciwego nie lichwiarskiego kapitału da możliwość tępienia lichwy i wydobędzie dla zdrowej produkcji istniejące lecz kryjące się kapitały rodzime.

KURJER GOSPODARCZY ZIEM WSCHODNICH

Polesie.

(Od własnego korespondenta)

Obszary Polesia są bogate w lasy i torfy o dużej wartości. Ogromna przestrzeń nizin z wieloma rzekami i rzeczkami nadaje się do tworzenia wodnej komunikacji kanałowej. Prawidłowe osuszenie przyczyniłoby się do podniesienia rolnictwa, zakładania gospodarstw rybnych, eksploatacji torfu jako opału najtańszego a łatwego do wydobycia, bo leżącego na powierzchni ziemi, niepotrzebując dużych nakładów.

Zresztą przy umiejętnym wyzyskaniu tych odwiecznych bogactw, stworzyć się da niewyczerpane źródło dochodów, bo wyłonić można wielki szmat ziemi urodzajnej z pod płaszcza wody jażalewających od wieków. Obszary te liczą z górą 200,000 kilometrów kwadratowych, pozostawionych swemu losowi. — Kotleń nie starano się osuszyć dawniej, lecz burza wojny światowej zniszczyła zapoczątkowaną pracę, a nadzieja wznowienia jej leży w uśpieniu.

Wprawdzie są przeszkody tamujące osuszenie tych przestrzeni, z powodu małego spadku rzeki Prypeci, to jednak pogłębienie dna w niektórych miejscach tej rzeki, odbierze w zupełności wodę z zalewu kotliny Polesia i wyżej leżących kotłiń a z nich wody płynące do Dniepru, za pomocą odpowiednio przeprowadzonych kanałów, rowów i rowków, o suszących kotłiny zalewowe. Cato kształt uformowanych zapadłisk na Polesiu widzimy jakoby w postaci szerszej i wzdłuż wielkich mis napełnionych wodą, mających jednak dostateczny spadek w różne kierunki rzucony. Nie pomogą tu tak zwane półśrodki osuszenia, bo z jednego miejsca odprowadzi się wodę w drugie, a ta nie mając znow dostatecznego ujścia, zaleje nizinę leżącą kotłynie. — Osuszenie Polesia musi nastąpić od najniższej leżącej ujęć do Dniepru, a wtedy osuszenie to będzie racjonalne i podstawowe.

Na tego rodzaju roboty potrzeba ogromnych kapitałów. Przy umiejętnym jednak wyzyskaniu kanałów spławnych i osuszeniu tak wielkiej przestrzeni ziemi urodzajnej—koszty się wrócą z dużymi procentami i to w niedługim czasie. Kiedy nastąpi ujęcie wód przez główne kanały, wtedy osuszenie Polesia osiągnie swój cel zasadniczy i wtedy to wyłonią się z pod wody urodzajne i bogate ziemie, nadające się na rolnictwo, eksploatację torfu, zakładanie gospodarstw rybnych, osiągnię się połączony przyrost lasów, powstanie sadownictwo, ogrodnictwo, chmielarstwo, pszczelarstwo, wreszcie uruchomią się fabryki porcelany, fajansu, łyły szklane, cegielnie, kaflarnie, które mają tu ogromną przyszłość, bo tu nie są znane, wreszcie fabryki sęków do drewnowania pól i łąk—a że brak jest tu dróg żelaznych, więc biała Polesie do dziś stoją pod wodą bez żadnej korzyści i pozbawione wartości, a szkoda to dla kraju Polskiego wielka, bo obszar ogromny tej ziemi w przyszłości stworzy przecież poważne źródło dochodów i stanie się zasobnym w ziarno, mięso, skóry, ryby, chmiel, owoce, opał, las i różne planacje oraz przeróżne fabryki.

Ziemia Poleska po osuszeniu i skanalizowaniu również dla celów komunikacyjnych, przysporzy Polsce chleba rocznie około 18,000,000 pudów, bydła rogatego i koni do 2,500,000 sztuk, owiec do 2,000,000, świń do 1,5 miliona, wreszcie ryby około 1,000,000 pudów, włókien lnu i kopolipi około 500,000 pudów, ziarn oleistych do 200,000 pudów, moc materiałów drzewnych i t. p.

Brak komunikacji w drogach ze-

ślaznych na kresach wschodnich i biotach Poleskich, stwarza drożyznę, bo wszelkie dostawy, lub dojazdy na odległość 100 i więcej kilometrów, stają się niemożliwe i znacznie obniżają wartość produkcyjną, która się traci na fułmanki lub auta po lichej szosie i marnych drogach w stanie oplakany, sławnych dróg Poleskich. Byłaby bardzo pożądana droga żelazna w kierunku od Równego do Korca na Siedliszcze — Tuczyn jak była projektowana, a ten kat znacznie by się ożywił, tembardziej że odcinek ten jest bogaty w lasy, kamień granitowy, kaolin i inne glinki zdalne na wyrób porcelany, fajansu i kaflki, których tu nie znają, a mogą mieć świetną przyszłość, wreszcie można tu stworzyć cegielnię i dreniarnię mając na miejscu materiał wyborowy i opał.

Komunikacja jest tu tylko końmi lub autami, które zbyt dużo kosztują a więc wszelka chęć do gospodarki i przemysłu staje się kułą u nogi, zniechęcając większych i mniejszych rolników do podjęcia intensywnej pracy rolniczej, czy przemysłowej.

N. S.

INFORMACJE.

Kontakt sfer gospodarczych z Ministerstwem Przemysłu i Handlu.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu stwierdziło, że lby oraz inne organizacje społeczno-gospodarcze częstokroć zwracają się do władz z przedstawieniem swoich dezyderatów w sprawach gospodarczych, nie powiadając Ministerstwa Przemysłu i Handlu o treści swych wystąpień.

Ponadto zdarza się wielokrotnie, że wspomniane instytucje, wypowiadając swą opinię co do poszczególnych zagadnień ekonomicznych, nie nadsyłają Ministerstwu Przemysłu i Handlu odpisu odpowiedzi, udzielonych innym Ministerstwom na postawione przez nie pytania; dotyczy to zarówno ankiet, jak projektów u-stawodawczych, przesyłanych wspomnianym instytucjom do oświadczenia się.

Ten tryb postępowania utrudnia Ministerstwu Przemysłu i Handlu wyrobienie sobie poglądu co do życzeń sfer handlowo-przemysłowych w odnośnych kwestiach gospodarczych.

Wobec powyższego Centralny Związek na prośbę Ministerstwa Przemysłu i Handlu zwrócił się do swych członków z propozycją, aby pisma, memorjały, podania, opinie i t. d., przesyłane przez organizacje społeczno-gospodarcze do władz w sprawach, mających znaczenie ogólnogospodarcze, były w przyszłości stale podawane w postaci odpisów do wiadomości Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

KRONIKA MIEJSCOWA.

— Obszar powiatów w—wa Wileńskiego. Obszar poszczególnych powiatów w—wa Wileńskiego, zestawiony na podstawie materiałów posiadanych przez gminy w związku z wyznaczeniem podatków komunalnych, wynosi:

Powiaty:	hektary
Wileńsko-Trocki	463439
Święciański	334719
Brasławski	328533
Dziśnieński	321913
Wilejski i Motol.	286837
Postawski	258538
Oszmiański	198037
Razem	2192016

Największy więc obszar posiada powiat Wileńsko-Trocki, najmniejszy — Oszmiański. Obszary są podane odpowiednio do nowych granic administracyjnych wprowadzonych z dniem 1-go stycznia b. r.

— Z działalności Komitetu Rozbudowy m. Wilna. Według

sprawozdania z działalności Komitetu w r. 1925 liczba pożyczek przyznanych w ciągu roku wynosiła: na budowę domów nowych, wykończenia domów rozpoczętych, nadbudowy i przebudowy—24 pożyczki na ogólną sumę 166,295 zł.

W roku bieżącym na czas od 1 stycznia do 1 listopada wydano pożyczek 1-iej kategorii—33 na ogólną sumę 1,362,500 zł. oraz pożyczek na remonty 4 na ogólną sumę 100,500 zł., czyli razem 37 pożyczek na sumę 1,463,000 zł.

Zestawienie powyższych danych za rok 1925 a 1926 wskazuje na ożywienie działalności Komitetu.

— Wykonanie Reformy Rolnej. Z ustalonego na rok 1926 wykaż imiennego nieruchomości ziemskich podlegających wykupowi przymusowemu na obszarze Okręgowego Urzędu Ziemińskiego w Wilnie w ilości 4500 ha rozparcelowane zostało na pewno 2102 ha

Urządzie Ziemi. nie ma na

812

Ogółem 2915 ha

Zatem nie zostało rozparcelowane 1585

Razem 4500 ha

Plan parcelacyjny na rok 1927 przewiduje w Wileńskim Okręgu Ziemińskim w powiatach: Brasławskim, Święciańskim, Oszmiańskim i Wileńskim rozparcelowanie 4500 i taką samą ilość w powiatach: Dziśnieńskim, Mołodeczańskim, Postawskim i Wilejskim.

Rozparcelowano prywatnie w 1926 r.

pow. Wileński 1939 ha

„ Oszmiański 851 „

„ Święciański 783 „

„ Brasławski 1681 „

Ogółem 5254 ha czyli

wzwyż planu parcelacyjnego na 754 ha.

Rozparcelowano z

pow. Wileńskiego 862 ha

„ Postawskiego 941 „

„ Dziśnieńskiego 2268 „

„ Mołodeczańskiego 153 „

Ogółem 4224 ha a

zatem brakuje 276 ha do ustalonych

planem parcelacyjnym 4500 ha.

Jeżeli się zaś przyjmie pod uwagę, że w części drugiej Województwa Wileńskiego, prywatna parcelacja przewyższa wymaganą normę na 1927 r. o 754 ha, to w całym Województwie Wileńskim parcelacja prywatna przewyższa wymaganą normę na 478 ha.

— (o) Nowy związek. W Wilnie powstał nowy związek pod nazwą „Wileńska żydowska organizacja drobnych handlowców“. Organizacja ta miała w tych dniach walne zgromadzenie, na którym byli obecni posłowie na Sejm dr. Wygodzki i Stuczynski. Na zebraniu przyjęto szereg rezolucyj, dotyczących aktualnych spraw. Między innymi, zebranie wypowiedziało się za wprowadzeniem podziału patentów III-iej i IV-iej kategorii na grupy A, B i C w celu dopasowania ceny świadectw do rozmiarów przedsiębiorstw. Poza tem zebranie przyjęło rezolucję, protestującą przeciwko przymusowemu odroczeniu niedzielnemu. Na prezesa rady nadzorczej powołano p. E. Zakę, do zarządu wchodzi p. p. Widużanski, Smerling, Kronik, Rudy i Szymanowicz.

— (o) Sprawa protestowania wksli przez pocztę. Jak nss informują ze sfer handlowych, sprawa dekrety o protestowaniu wksli przez pocztę jest już na ukończeniu. Została opracowana jednolita taryfa za protestowanie wksli, według której opłaty będą pobierane równomiernie

dalejszy, co jednak jakoś djabło kuso wygląda.

nie sądzę. Pod strycharcem mody można brać np. cały ród niewieści całej dramatycznej twórczości piarskiej nie da się.

— Nowy plan przemeldowania. W dniu 2 b. m. w lokalu Komisariatu Rządu odbyło się posiedzenie przewodniczących komitetów przemeldowywania.

Na konferencji tej został opracowany nowy dalszy plan przemeldowywania na okres od 10 grudnia do 1 kwietnia roku przyszłego.

Nowy plan przemeldowania został przesłany do prezydenta miasta, a w dniach najbliższych ukaza się plakaty ustalające porządek przemeldowania.

Jednocześnie p. Komisarz Rządu na m. Wilno wydał zarządzenie znoszące dotychczasowe terminy przewidziane w rozporządzeniu z 13 XI r. b. Od dnia 10 grudnia właściciele lub rzecy domów winni dokonać przemeldunku zamieszkałych w ich domach osób na zasadach przewidzianych uprzednio obowiązującym zarządzeniem (13 XI r. b. Nr. 1), jednocześnie winni oni zgłosić się w terminach, jakie będą wyznaczone po odbiór dokumentów, celem ich zwrotu właścicielom.

— (x) Stragany z mięsem na Łukiskach będą narezciskie skasowane. Magistrat miasta Wilna nosi się ostatnio z zamiarem skaso-

zarówno przez rejentów jak przez pocztę. Wejście w życie dekrety ma nastąpić z Nowym rokiem.

— (k) Organizacja wojewódzkiego zjazdu geometrów. Na terenie Województwa Wileńskiego prace nad podniesieniem kultury rolnej prowadzi, m. innemi, następujące stowarzyszenia:

Towarzystwo Rolnicze, Związek kółek rolnicy, osadnich, sejmiki i t. d. Pracę tę wspomniane stowarzyszenie prowadzi niejednolicie.

Celem skoordynowania tej akcji i opracowanie jednolitego planu działalności towarzystw, przystąpiono do zwołania w Wilnie wojewódzkiego zjazdu agronomów.

W skład komisji organizującej zjazd weszli: p. p. prof. Rogoński od U. S. B., Jurkowski od T-wa Rolniczego, dyr.ktor Łastowski, dyrektor Jeleniewski i od związku kółek rolniczych: pp. Jeleniewski, Cierniowski i Taurigowski.

— (o) Przeciwno rewizji koncesyj na sprzedaż artykułów monopolowych. Wobec zamierzonej rewizji i redukcji koncesyj na sprzedaż artykułów, objętych państwowym monopolem skarbowym, zainteresowane zrzeszenia gospodarcze przedłożyły odpowiednim ministerstwom pismo, podkreślające niepożądane konsekwencje, jakie wywołałoby przeprowadzenie tego zarządzenia w chwili obecnej.

— (o) Półśrodek. Piec kuchenny z kominem, przylegającym do lokalu archiwum państwowego przy ul. Uniwersyteckiej Nr. 7, został kosztem Uniwersytetu naprawiony. Repara-

GIEŁDA WARSZAWSKA

2 grudnia 1926 r.

Dewizy i waluty:	Trans.	Spra.	Kupno.
Dolary	8,98	9,00	8,96
Holanda	360,65	361,55	359,75
Londyn	43,69	43,80	43,58
Nowy-York	9,—	9,02	8,98
Pariz	34,40	34,35	34,40
Praga	26,72	26,78	26,66
Szwajcaria	174,05	174,48	173,62
Wiedeń	127,30	127,62	126,98
Włochy	38,67	38,76	38,58
Belgia	125,60	125,91	125,29
Sztokholm	240,75	241,35	240,15

Papiery wartościowe

Pożyczka dolarowa	78,—	79,—	—
„ kolejąwa	87,—	87,50	87,—
5 pr. pożycz. konw.	47,25	47,60	—
pr. pożycz. konw.	—	—	—
—proc. listy zast.	—	—	—
ziemskie przedw.	37,25	37,50	37,—

GIEŁDA WILEŃSKA.

Wilno, dnia 2 grudnia 1926 r.

Dolary St. Zjedn.	— 8,97 1/2	8,97 1/2
Pariz — 0,33		
Zurien — 1,74 1/2		
Ruble Ziote	— 4,75	4,74 1/2
Listy Zastawne Wil. Banku Ziemi.		4,75
za zł. 100 34,—		33,—

KRONIKA

PIĄTEK 3 Dźiś Wsch. st. o g. 7 m. 08
Franciszka. Jutro Zach. st. o g. 3 m. 38
Barbary.

Spotrzeżenia meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B. z dnia 2—XII 1926 r.

Cisnienie średnie } 769

Temperatura średnia } — 8 C

Opad za dobę w mm. } 2

Wiatr przeważający } Północno-wschodni.

Uwagi: Pogoda Minimum za dobę

— 11 C. Tendencja barometryczna? wzrost ciśnienia.

KOŚCIELNA.

— Doroczne Roraty wszystkich Sodalicy Marjańskich w Wilnie odbędą się w niedzielę, dnia 5-go grudnia o godz. 7-mej w Kościele Św. Jana.

— (k) Spowiedź i nabożeństwa w kaplicy garnizonowej. W zastępującej kościół garnizonowy kaplicy Chrystusa Króla z powodu roku jubileuszowego odbywają się codziennie spowiedzi dla żołnierzy. Prócz tego w kaplicy odprawia się nabożeństwo w dniu powszednie o godz. 7 min. 30 rano i w święta o 12 w południe.

URZĄDOWA.

— Komunikat Komisariatu Rządu. Komisariat Rządu podaje do wiadomości, że afisz, ogłoszenia, obwieszczenia i t. d. winne być plakowane jedynie na tablicach i kioskach, ustawianych po ulicach miasta i specjalnie na ten cel przeznaczonych.

Winni niesładowania się do powyższego zostaną ukarani w drodze administracyjno karnie.

— Pensje funkcjonariuszy państwowych w grudniu również się będą pensjom za listopad.

Druga połowa 20 procentowego dodatku do pensji, a więc 10 proc. wypłacona zostanie w dniu 15 b. m.

— Konfiskata. W dniu wczorajszym 2 b. m. z polecenia p. Komisarza Rządu na m. Wilno, nałożono areszt na nr. 49 czasopisma litewskiego „Vilniaus Aidas“ z datą 3 grudnia 1926 r. Nakład czasopisma skonfiskowano.

Konfiskata nastąpiła wskutek umieszczenia przez redakcję „Vilniaus Aidas“ artykułu p. t. „Kępowanie oświaty litewskiej“ którego treść nie tylko niezgodna jest z prawdą, ale wręcz kłamliwa i zawierająca cechy przestępstwa z art. 129 p. 3 k. k.

— Nowy plan przemeldowania. W dniu 2 b. m. w lokalu Komisariatu Rządu odbyło się posiedzenie przewodniczących komitetów przemeldowywania.

Na konferencji tej został opracowany nowy dalszy plan przemeldowywania na okres od 10 grudnia do 1 kwietnia roku przyszłego.

Nowy plan przemeldowania został przesłany do prezydenta miasta, a w dniach najbliższych ukaza się plakaty ustalające porządek przemeldowania.

Jednocześnie p. Komisarz Rządu na m. Wilno wydał zarządzenie znoszące dotychczasowe terminy przewidziane w rozporządzeniu z 13 XI r. b. Od dnia 10 grudnia właściciele lub rzecy domów winni dokonać przemeldunku zamieszkałych w ich domach osób na zasadach przewidzianych uprzednio obowiązującym zarządzeniem (13 XI r. b. Nr. 1), jednocześnie winni oni zgłosić się w terminach, jakie będą wyznaczone po odbiór dokumentów, celem ich zwrotu właścicielom.

MIEJSKA.

— (x) Stragany z mięsem na Łukiskach będą narezciskie skasowane. Magistrat miasta Wilna nosi się ostatnio z zamiarem skaso-

ROŻNE.

— (o) Półśrodek. Piec kuchenny z kominem, przylegającym do lokalu archiwum państwowego przy ul. Uniwersyteckiej Nr. 7, został kosztem Uniwersytetu naprawiony. Repara-

— Godziny urzędowania w Stowarzyszeniu rezerwistów i byłych wojskowych Ziemi Wileńskiej. Podaje się do wiadomości, iż sekretariat Stowarzyszenia rezerwistów i byłych wojskowych (Wilno ul. Wileńska 26) jest czynny co dzień w godz. 16—17,30 prócz niedziel i świąt.

— Podziękowanie. Dom św. Antoniego składa Szanownemu Panu Justynowi Strumili z głębi serca płynące „Bóg zapłać“ za przysany hojny dar dla sierot, — 200 kg. pięknego grochu, który z unięskiem radości był przez nie wityny. Trzeba tu dodać, że jest to już druga ofiara Pana Strumili tej jesieni. Kiedy głód już miał się rozpocząć w Zakładzie, pierwszym ratunkiem było 100 pudów kartofli, przysłanych przez Pana Justyna Strumili.

Niechże Bóg wszelkimi dobrem i szczęściem za to Mu wynagrodzi.

— Wielka zabawa dla dzieci. Przypominamy, że w sobotę dn. 4 grudnia o godz. 5 po poł. w sali szkoły powszechnej Nr. 22 Swit—Mała Pohulanka 8 odbędzie się zabawa dziecienna, urządzona staraniem P.M.Sz. i zarządu szkoły powszechnej Nr. 22. W programie: „Piotrus pan“ baśń z obrazami świetlinami, gry i zabawy, Niespodziany gość, Pantominy, wielki marsz dzieci. Bilety dzieciinne 25 groszy. Dorosli płać 50 groszy. Dzieci są proszone do przyniesienia kilka groszy na niespodzianki. Dochód z zabawy przeznaczony na choinki dla dzieci wiejskich w szkołach P. M. Sz.

— Występy Ludwika Sołkiego w Teatrze Polskim (sala „Lutnia“). Dziś po raz drugi wstrząsająca sztuka St. Przybylskiego „Złote runo“ z Ludwikiem Sołskim w roli Rembowskiego, która mimo swej wielkiej wartości artystycznej grana będzie tylko jeszcze raz jeden w niedzielę. „Złote runo“ doznano na premierze nader gorącego przyjęcia, a Teatr był wyprzedany do ostatniego miejsca.

Jutro wieczorem po raz ostatni w sezonie „Dla szczęścia“, po południu zaś o godz. 4 m. 30 specjalnie dla uczący się młodzieży „Safanduty“ — Sardou z L. Sołskim jako Vaoulinem. Ceny miejsc od 20 gr. do 2 zł, 50 gr.

— Popołudniowa niedziela. W niedzielę o g. 4—ej pp. grana będzie wesola komedia M. Bałuckiego „Klub kawalerów“. Ceny od 15 gr. do 2 złotych.

— Najbliższa premiera. W poniedziałek Ludwik Sołski wprowadza na repertuar Teatru Polskiego najnowszą komedję Raczkowskiego „Polityka i miłość“. Komedia ta oprócz walorów artystycznych ma wiele barwności, humoru, aktualnych zwrotów i sytuacji. Akt trzeci, zbranie wieców w Warszawie, tryśka humorem i zrysem, to Łaskawca ta w Teatrze Narodowym przez szerokie była grana codziennie przez sześć miesięcy. Popisową rolę agitatora gra Ludwik Sołski.

— Reduta na Pohulance. Dziś, jutro i w niedzielę powtórzona będzie tragedia J. Stowackiego „Mazepa“ z Juliuszem Osterwą jako odtwórcą postaci tytułowej. W poniedziałek pierzase przedstawienie grupy śpiewniczek Reduty „Halka“ Moniuszki.

Bilety sprzedaje do przedindia każdego przedstawienia biuro „Orbis“ Mickiewicz 11 od 10—4,30 pp. w niedziele i święta od 10—12. W dniu przedstawienia bilety nabywać można w kasie Reduty na Pohulance od 5—ej pp.

— Japońska Duse liryczna. Teiko Kiwa wybitna śpiewaczka japońska wystąpi 7 i 8-go b. m. na scenie Teatru Reduty w operze „Madama Butterfly“ Pucciniego w roli tytułowej.

Słynna już dziś na obu półkuli artystka uwadza jest przez najpoważniejszych znawców europejskich i amerykańskich za najświetniejszą odtwórczynię tej znakomitej partii, a ostatnio krytyka wiedeńska nazwała ją „japońska Duse liryczna“.

Teiko Kiwa urodzona w Yokohamie, kształciła się muzycznie najpierw w Tokio, a następnie udoskonalała się w kunszcie śpiewaczym u największych mistrzów włoskich w Medjolanie.

Podobno żadna z najświetniejszych śpiewaczek w tej roli takich triumfów nie święciła.

Wysiępy gwiazdy japońskiej będą niewątpliwie niepospolitą atrakcją dla Wilna. Partnerem znakomitej śpiewaczki będzie świątyni tenor liryczny Opéry Warszawskiej p. Adam Dobosz.

— „Złote Runo“ Przybyszewskiego świętują wczoraj w Teatrze Polskim jeszcze jeden, niewiedzieć który strzędu, zupełny tryumf. Sztuka mocna i gwałtowna, zagrana doskonale, zająśniała w całej pełni wielkim talentem swego twórcy. Po ostatnim akcie Przybyszewski wzruszony i uszczęśliwiony wyszedł na scenę i przemówił do publiczności, zwracając jej hucne oklaski w stronę artystów.

— „Problem Pan-Europi“ i Sołskiego publicznie wielokrotnie uścisłaki. Zakończenie aktu drugiego, trio: Inka, Rembowski, Przesławski zagrane było wręcz świetnie. Akt trzeci wywarł głębokie wrażenie. Niezrównany Sołski w roli Rembowskiego miał godnych partnerów. Z porwijącym uczuciem grała p. Frenklowna. P. Rychłowski stworzył Ruszczyca postać szlachetnie tragiczną, p. P. Malinowski jako Przesławski był mocny w wyrazie i ogromnie szczerzy; p. Detkowski dał w roli Łękiego jaknajszczęśliwszy występ. Reżyser-

murowywanie Mazer'y. Nigdzie ani jednego mebla! Król np. prowadzi Amelję pod filar z kubów i u filara sadza ją na niski kub zasłępujący fotel lub kanapę.

Jest to mise-en scene wręcz przeciwna wystawie mejningerskiej polegająca na najskrupulatniejszym, do najdrobniejszych szczegółów odwzorzeniu, najzupełniej realistycznie, danego widoku. A la Mejnigen-czyzy wystawiano „Mazepę“ w Teatrze Narodowym. Z niestetychym przepechem np. w pierwszej odsłonie—a i w następnych. Obraz Matejkowski! Stroje wspaniałe! Polonez prowadzony przez króla, jak widać Makartowska. Dla oglądania tego jednego bału królewskiego na zamku wojewody toczyła się cała Warszawa do Teatru Narodowego przez niezliczoną ilość wieczorów.

Tej całej pompy i parady, tego olśniewającego obrazu na scenie Reduty niema. Są tylko: utyczne przez Teatr Narodowy stroje niektóre—przepyszne. I teraz wyobraźmy sobie te czyste z mejningerskiej koncepcji, całkiem realistycznie traktowane stroje—na tle wspomnianych wyżej gładkich kubów pomalowanych na jednolity kolor neutralny! Ponieważ niema tłum komparsów, niema statystów, przeto np. w pierwszej części bał, ściśle według informacji Słowackiego „przenosi się do sal

dalejszy, co jednak jakoś djabło kuso wygląda.

Nie chodzi jednak o jeden bał lub o inny jaki poszczególny epizod. Chodzi o całość widowiska. Czy rzecz jest wskazaną tworzyć tak wściekle kontrasty i dysharmonje jak co tylko uwidocznił? Jeżeli na wszystko dzień się wśród dekoracji „w kotarach“ lub wśród filarów i arkad kubowych, bez żadnego mebla, to niechże i dramatis personae przywdiewają na siebie kostiumy jakiegoś kotarowe czy zgola plaszczowe (jak np. Szopen na pomniku warszawskim), jakies neutralne... Hamlet spencer z czarnego welwetu, gładki, lub plaszcz czarny harmonizujący doskonale z dekoracją à la Craigh. Ale takie sceny bajecznie kolorowe z naszego w Polsce XVII go wieku. Ale taki „Mazepa“ pomyślany niezawodnie przez Słowackiego jako poetyzny obraz,

Falszywe przekazy pocztowe.

Wileńska dyrekcja Poczty i Telegrafów komunikuje: W Warszawie zasłyszeli wypadki wypłaty falszowych przekazów pocztowych.

Wileńska dyrekcja Poczty i Telegrafów komunikuje: W Warszawie zasłyszeli wypadki wypłaty falszowych przekazów pocztowych.

Petersburg — Stolpce.

Słownie do zawiadomienia Kolei Z. S. R. R., został wprowadzony kurs wagonu twardego z miejscówkami z Petersburga do Stolpców i z powrotem.

Z powrotem z Nięgoleje odejście poc. Nr. 52 w niedzielę, wtorki i piątki, z Mińska poc. Nr. 102, z Orszy poc. Nr. 84 w tydzie dniach i przyjazd do Leningradu w poniedziałki, środy i soboty.

Przechowywanie szpiegów w stodole.

W ostatnich dniach na pograniczu sowieckim odnośnie władze, podejrzewając we wsi Tokary mieszkańca teje wsi Wasilwa Grzegorza o ukrywanie zbiegów z Rosji, urządziły u niego rewizję.

Rezultatem rewizji było odnalezienie w stodole dwóch podejrzanych o szpiegostwo niejakiego Wasilwa Polikarpa i Krześnia Annę, których zaaresztowano i skierowano pod silną eskortą do odnośnych władz.

Na budowę kościoła garnizonowego.

Na skutek prośby Komitetu Budowy kościoła garnizonowego św. Ignacego, Marszałek Piłsudski wyasygnował na dalszą budowę kościoła

15 tysięcy złotych. Zaznaczyć trzeba, iż z braku pieniędzy budowa kościoła została wstrzymana, obecnie na skutek tej zapomogi prace rozpoczęło. (k)

ska dłoń Solskiego znowu uczyniła cuda. Słowem był wieczór wczorajszy rzetelnie chlubnym popisem sił i środków dzielnej nupy Teatru Polskiego. Brawo!

(Cz. J.)

WYPADKI I KRADZIEŻE.

Napad na posterunkowego. Dn. 1 b. m. pod Hałą Miejską rzucił się na posterunkowego Michała Pitza Władysław Szerejko (Raduńska 48), który uderzył poster. w twarz i piersi orsz usiłował wyrwać bagnę.

Sprawcę aresztowano. Dochodzenie ustaliło, iż Szerejko sprzedawał rzeczy, pochodzące z kradzieży.

Śmiady opryszek. Dn. 1 b. m. podczas gdy Paulina Wasilewska (Wodociągowa dom Szumlińska) przewoziła swoje rzeczy z dworca kolejowego na ul. Kijowskiej nieznanymi osobami skradł z wozu walizkę i pobiegł wraz z walizką w kierunku ulicy Słowackiego. Za namaganiami rzucił się w pogoń publiczność. Sprawcę Jankiel Druka (Skłodowska 4) ujęto.

Wesoła zabawa. We wsi Nowy Dwór pow. Postawskiego w czasie zabawy została dotknięta pobity i poklepany notem (Taras Kuźminow (Zas. Słowacko gm. Łuczajski). Sprawców J. Sokołowa, A. Kozła, J. Możejko, E. Zabłockiego aresztowano.

Permuttera Ultramaryna jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do białizny, wapna i celów malarskich.

Przejechała słynna WRÓŻKA - CHIROMANTKA wnuczka Lenorman, co wróżyła dla Napoleona: Przepowiada przyszłość, o miłości, sądowne sprawy i t. d.

MAREK AEDANOW. 18) Święta Helena wyspa maleńka. Pewnego wieczoru Bertrand, pragnąc rozzerwać Cesarza, zapropomował mu spacer po ogrodzie: Angliści powiadają, że na niebie ukazała się kometa. Teraz w jasny, pogodny wieczór można z łatwością ją widzieć.

DZIECIOM SEABOWITYM, nerwowym, mało zdolnym, wyspecjalizowana zagranicą profesorka udziela lekcji. Specjalność — niemiecki, jękanie, oraz inne zbrocenia mowy. Jagiellońska Nr 3—5 m. 17.

Nowość wydawnicza! Opublika prasę drukarską i znajdującą się we wszystkich księgarniach najświetniejsza praca Czesława Jankowskiego p. t.

„Z czeczotkowej szkatułki“ (16 portretów w tekście), wydana z racji jubileuszu 50-lecia pracy literackiej autora. Zamówienia z prowincji kierować do drukarni M. Latour'a, Wilno, Mickiewicza 11-a, tel. 5—80. CENA 5 ZŁOTYCH.

Nowo utworzona Jadalnia „EMPIR“ Mickiewicza 11. Pod kierownictwem sił wybitnie fachowych. Wykwintne śniadania, obiady mięsne, obiady jarzankie. Kolacje urzędowe 80 gr. Kolacje 4 i 6 osób 1.20. W każdy czwartek fiaki i niedzielę kolduny litewskie. Kuchnia zadawalni najwybredniejszych smakoszy. BILARDY godz. 2 zł BILARDY.

Lieytacja. Dnia 10 grudnia r. b. w Magistracie m. Pruzany odbędzie się o godz. 12 ej oterowy, a następnie uszny przetarg na sprzedaż lokomobili Lanza 65 HP. Cena wywoławcza 1200 d-larów. Wadium 10 proc. od ceny wywoławczej. Warunki i szczegóły na miejscu lub listownie.

Miejski Kinematograf KULTURALNO-OŚWIATOWY SALA MIEJSKA (ul. Ostrobramska 5)

Dzisiaj będzie wyświetlana pierwsza seria filmu „INDYJSKI GROBOWIEC“ największy monumentalny film w 2-eh serjach, 16 tu aktach.

Druga seria będzie wyświetlana od dnia 8 XII. do 12 XII. włącznie. Ostatni seans o godz. 10. Orkiestra pod dyrykcją Kapelmistrza p. W. Szczepańskiego.

KASO CZYNNA: w niedzielę i święta od godz. 2-ej m. 30, w soboty od godz. 3 m. 30, w inne dni od godz. 4 m. 30. CRNA BILETÓW: Parter — 50 gr., Amfiteatr i Balkon — 25 gr. POZĄTEK SEANSÓW: W niedzielę i święta o godz. 3-tej, w soboty o godz. 4-tej w inne dni o godz. 5-tej.

KINO „Polonja“ ul. A. Mickiewicza 22. Monumentalne arcydzieło filmowe, przewyższające swą doskonałą oaly dotychczasowy dobytek produkcji filmowej „KURJER CARSKI“ według powiśi JULES VERNE'A p. t. Michel Strogoff.

Uwagde stowarzyszeń i instytucji społecznych!

Zatwierdzone przez Ministerstwo Spr. Wewnętrznych. BIURO REKLAMOWE Stefana Grabowskiego w Wilnie ul. Garbarska 1. Telefon 82.

ZADAJCIE TYLKO! Hiclerophosphate czysty i z żelazem. stosowany przy anemji, nerwowym wyczerpaniu i w stanie upadku ogólnego odżywiania.

Idealna Pasta Do Zębów Krem Perłowy Mydło ogórkowe. JAN HINATOWICZ, LWÓW

Państwowy Bank Rolny

zawiadamia, że w dniu 14 grudnia r. b. odbędzie się przetarg pisemny i uszny na sprzedaż około 320.000 m³ drewna i lasów majątku Berezno!

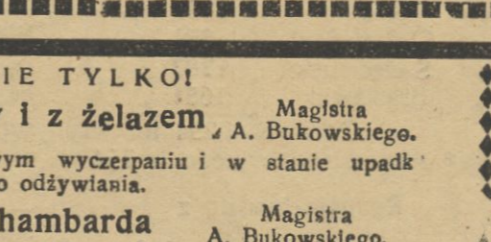
Wielkie święto sztuki polskiej! Film, który wzbudził zachwyty całej prasy polskiej Czerwony Błazen

Wielki kinodramat pg. powieści A. Błazejowskiego. W rol. gł. niezrównana gwiazda HELENA MAKOWSKA, Wanda Smosarska, Bodo i inni.

KURJER CARSKI w roli głównej: Wirtuoz ekranu, fenomenalny tragiczny aktor który potrafił wycisnąć z siebie wszelkie uczucia, porwał, elśnie oczarować ulubienca publiczności Iwan Mozzuchin.

Biuro Techniczno-Handlowe J. KRUŻOZEK I A. ANTONOWICZ Wilno, ul. Orzeszkowej 3, tel. 560.

K. DĄBROWSKA Wilno, Niemiecka 3 m. 6. SPRZEDAŻ, wypożyczanie, kupno, zamiana fortepianów, pianin, fisharmonji.

PROSZEK DO BÓLU GŁOWY KOWALSKINA. Zwracać uwagę na nazwę «KOWALSKINA». W.Z.P. Nr 50. Wilno, dn. 7-XI 1925

RATUJCIE ZDROWIE Najskuteczniejszą i najłatwiejszą metodą leczenia chorób żołądka jest główną przyczyną powstania najgroźniejszych chorób, zanieczyszczona krew i tworzy złą przemianę materji.

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA jak to stwierdził prof. Berlińskiego uniwersytetu Dr Leyden. Dr Martin, Dr Hochlotter i wielu innych wybitnych lekarzy są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka.

Cena pół pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Wszelkich informacji udziela Dział Agrarny Państwowego Banku Rolnego w Warszawie (Mazowiecka 6).

DOM na Zwierzyniecu do sprzedania. Wiad. w Biurze Ogłoszeń S. Jutana, Niemiecka 4.

Do wynajęcia UMBLOWANE POKOJE przy ul. Biskupiej 11 «Pia». Studentom i urzędnikom zniżka.

SANKI parokonne i powóz do sprzedania. W. Zdr. Nr. 31.

Okazyjnie do sprzedania podmaszyna do pisania, ul. 3-go Maja 3 m. 1.

Gotówkę na oprocentowanie pod moce gwarancje lokuje najkorzystniej Dom H.-K. «ZACHĘTA» Udańska 6. Telefon 9—05.

M. Wilenkin i S-ka Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 20, dom własny istnieje od 1843 r.

SPRZEDAŻ, wypożyczanie, kupno, zamiana fortepianów, pianin, fisharmonji.

TRYSER fabr. Gebrüder Weismüller, Frankfurt a. M. Dowiedzieć się: Wilno, Lwowska 7 m. 2.

POSZUKUJĘ pracy do wszystkiego lub do dzieci, znam się dobrze na kuchni, posiadam pięcioletnie świadectwo, adres w Administracji «Słowa»

Do wynajęcia pokój umeblowany z elektrycznością i oświetleniem. Adres w Red. «Słowa»

Stenografji wyznacza darmo listownie, Redakcja Stenografii Polskiej, Warszawa, Szczęśliwa 12

Natychmiast do wynajęcia 4 pokojowe mieszkanie z kuchnią, światłem odremontowane. Antokol, Stoleczna 11

Do wspólnej nauki w komplecie (początki) poszukuję 7-letniego dziecka, najchętniej dziewczynki, z inteligentnym rodzicami. Zamkowa 24 H. Zawadzka (10 — 12 r. i 2 — 4 popoł.)

DOKTÓR D. ZELDOWICZ chor. WENERYCZNE, MOCZOPŁ. SKÓRNE od 10-1, od 5-8 w.

DOKTÓR ZELDOWICZOWA KOBIECE, WENERYCZNE i chor. DRÓG MOCZ. pr. 12—5 ul. Mickiewicza 24 tel. 277.

Wizyta lekarska przyjmuję od godz. 9 do 19. Mickiewicza 46 m. 6 WZP Nr 63

do chodowy w Druskińkach sprzedamy za 2400 dolarów. Dochód roczny 400 dolarów.

Dom Handl.-Kom. «ZACHĘTA» Gdańska 6 tel. 9-05.

Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 20, dom własny istnieje od 1843 r.

Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 20, dom własny istnieje od 1843 r.

Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 20, dom własny istnieje od 1843 r.

Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 20, dom własny istnieje od 1843 r.

Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 20, dom własny istnieje od 1843 r.

Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 20, dom własny istnieje od 1843 r.

Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 20, dom własny istnieje od 1843 r.

Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 20, dom własny istnieje od 1843 r.